

Een stuk grond van 5000 m² bij een Betuwse boerderij... Dat begint aardig in de richting van een buiten te gaan. Eigenaars Dick Bosma en Joost de Jong besturen hun tuin met liefde en bezieling en leiden bezoek met plezier rond.

BUITEN

in de Betuwe

De doornloze klimroos *Rosa* 'Zepherine Drouhin' geurt heerlijk en bloeit door tot de eerste nachtvorst.

De brocantewinkel
In het tuinhuis is
open op zaterdag (na
afpraak!) en tijdens de
opentuinendagen en de
Betuwse Antiekdagen
(zie www.korfstee.nl).

Potje kweeperengelei van kweeperen uit eigen boomgaard, te koop in de brocantewinkel. Daar zijn ook andere soorten huisgemaakte jam te koop.

In de boomgaard staan klassiekers zoals mispel en kweeper.

Als er niet getuind wordt, rusten de klompen op hun stokjes.

In de kruidentuin.

Dick Bosma

Joost de Jong

TUINPASPOORT

Oppervlakte 5000 m² (25 m breed, 200 m diep)

Omschrijving Een mix van borders, formele *Buxus*-tuin, moestuin, boomgaard en gazon, en een parkachtig bos met dierenverblijf, paddenpoel en paden van kurk. De schuur is verbouwd tot brocantewinkel waar ook huisgemaakte jam van eigen fruit verkocht wordt.

Ontwerp Van de bewoners

Kenmerk De sfeer van een oude boerentuin omgeven door knotwilgen. Elk onderdeel is ingekaderd met een haag.

Locatie: Hellouw, provincie Gelderland

Grondsoort Rivierklei

Ligging Zuiden

Aangelegd Vanaf 2001 een continu ontwikkelproces

Bewoners Dick Bosma (48, headhunter), Joost de Jong (49, directeur), de katten Pablo en Gijsje, de twaalf kippen, de haan Lodewijck en de twee Vlaamse reuzen Mathilde en Fabiola.

‘Als ik thuis werk, maak ik tussendoor mijn hoofd leeg door even gras te maaien, hout te hakken of een border op te schonen’

Dick en Joost wilden graag vrij wonen en verhuisden in 2001 van een herenhuis met stadstuin in Benoordenhout (Den Haag) naar deze historische boerderij in het Betuwse dorpje Hellouw aan de Waal. Rust en ruimte in overvloed, maar natuurlijk wel een flinke overstap voor twee nog-niet-echte-tuiniers met beperkte groenervaring. Van een overzichtelijk stadstuintje van 80 m² naar een perceel van maar liefst 5000 m², is niet niks. Maar met voortvarendheid en doortastendheid kom je ook een heel eind, zo heeft de praktijk uitgewezen. Want nu, zo’n negen jaar later, is de tuin van Dick en Joost veranderd van een bosperceel met boerenerf in een paradijs waar elke tuinliefhebber van droomt. Een tuin die je verwelkomt en verrast. Met intieme zitplekken, geheime kruip-door-sluip-door bospaadjes, rondscharrelende kippen, doezelende poezen, geurende kruiden, glimmende appels aan de bomen... Een tuin om je thuis te voelen.

Toen en nu

In de negen tussenliggende jaren hebben Dick en Joost heel wat werk verzet. Het bos stond zo’n beetje tot aan het huis toen zij er kwamen wonen. Wat hen voor ogen stond,

was een ongekunstelde, sfeervolle en vooral leefbare tuin. Als eerste rooiden ze een groot deel van het bos. Vooral verwilderde struiken en zaailingen van elzen en iepen haalden ze weg. Een monumentale walnootboom mocht blijven staan. Wat over bleef was een kader van geknotte wilgen en een bos aan de achterkant van het perceel met mooie walnootbomen, elzen, essen en esdoorns. Na het rooien werden de oude schuren gesloopt en vervangen door wat nu tuinhuis annex brocantewinkel is. Het gerooide bosdeel heeft plaats gemaakt voor een stijltuin met Engelse borders, een prieel, een boomgaard en een formele *Buxus*-tuin. Verrassend is de mix van strakke vormen voor paden en hagen, en de vrije invulling van de borders. De strakke lijnen zorgen voor rust en overzicht, de losse beplanting brengt sfeer.

Over tuinliefde en fouten

Met allebei een drukke baan – Dick is headhunter, Joost directeur – is de tijd voor tuinonderhoud schaars. Toch? Joost: “Om de week krijgen we een halve dag hulp van een tuinman. Maar we doen heel veel zelf. We moeten het echt om ons werk heen plannen, vaak in het weekend.” Dick: “Ik werk ook

>

De formele *Buxus*-tuin aan de achterkant van de boerderij.

Het terrasje bij het kippenhok.

De kweeper (*Cydonia oblonga*) heeft hard en zuur vruchtvlees. Dus is rauw niet echt lekker, maar laat zich wel verwerken tot verrukkelijke compote, jam en vruchtensap.

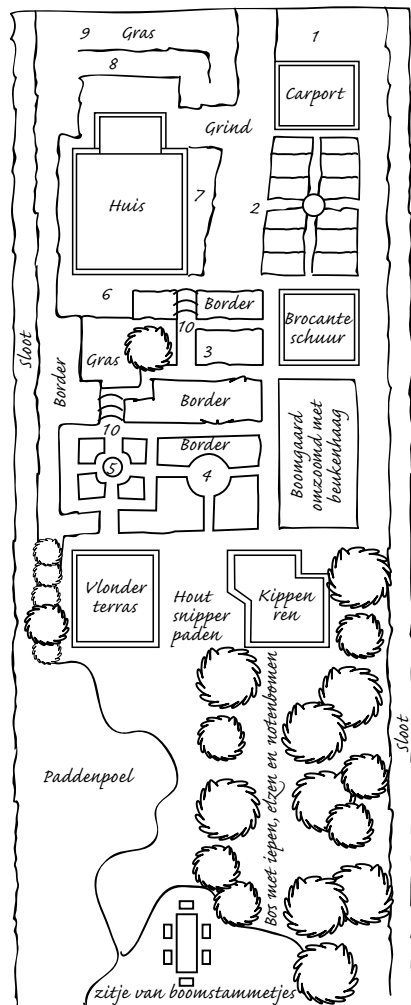
Het is lekker luieren onder de oude notenboom.

*'We zijn gewoon aan de slag gegaan.
Dan ontstaat de liefde en de kennis vanzelf'*

regelmatig thuis. Dan is het heerlijk om mijn hoofd leeg te maken door even gras te maaien, hout te hakken of een border op te schonen. Aanvankelijk was tuinieren pure noodzaak. We moesten iets met de tuin. Toen we een deel van het bos gerooid hadden, ontstond langzamerhand het plan. We hebben veel tuinbladen gelezen, in andere tuinen gekeken en daarna zijn we gewoon aan de slag gegaan. De liefde en de kennis is zo vanzelf ontstaan. Wel met vallen en opstaan hoor. Ergens een leuke plant zien en je vaak te laat realiseren dat die het helemaal niet op klei doet. Dat soort dingen. Rivierklei is voedzaam, maar moeilijk te bewerken. Tot mei gaat het goed, daarna verandert de grond in beton. We hebben ook een onherstelbare fout gemaakt: toen het bos net was gerooid, hebben we verzaakt de tuin rigoureuus af te graven en de grond te verbeteren. De tuin zou dan veel beter te bewerken geweest zijn. Aan de andere kant: klei is heel vruchtbaar en houdt het vocht goed vast. Wat we ook hadden moeten doen, achteraf bezien, is een beregeningsinstallatie met verschillende aansluitpunten aanleggen. Toen dachten we: laat maar, het kan ook wel met een systeem dat het water uit de sloot pompt. Nu kunnen we dat niet meer doen, anders moet de hele tuin weer op de schop. Maar ach, wat maakt het ook uit? Je moet kijken naar de pluspunten en daarvan genieten. En dat doen we. Van het rozenprieel met in juni heerlijk geurende rozen, van een wandelingetje door het bos, lekker luieren in een van de zithoekjes. Een glas wijn en een goed boek en niemand die ons wat doet."

Fijne klussen, vervelende klussen

Dick: "Een strikte taakverdeling qua onderhoud hebben we niet. Dingen verdelen zich vanzelf. Samen maken we de plannen, maar ik ben het meest flexibel in mijn tijd. Daarom ben ik meestal degene die de boel regelt als er iets groots moet gebeuren, zoals de wilgen knotten of een kippenhok bouwen. Joost doet de inrichting en het onderhoud van de borders. Daar heeft hij het meeste plezier in. De leukste klus vind ik het snoeien van de rozen en de fruitbomen. Joost vindt altijd dat ik veel te rigoureuus te werk ga. Maar ik houd van stevig snoeien, leg graag mijn eigen wil aan planten op. Ja, misschien ben ik wel een dwingeland, ha ha. Het is ook wel eens fout gegaan hoor. Aan een perenboom die ik te drastisch gesnoeid had, kwam het jaar erop maar één peer. Maar daar leer je dan van. Niks dramatisch. Want daarna is het weer helemaal goed gekomen. Gras maaien, dat vind ik een heerlijke klus. Dan ben ik voor mijn werk bijvoorbeeld met een beleidsstuk bezig waar ik even op vastloop. Als ik het gras maai, laat ik ondertussen dingen bezinken. Daarna schud ik het document zo uit mijn mouw. Soms baal ik wel van dat moeten. Elke week weer dat gras. Dan ben ik blij dat het najaar is. Aan de andere kant geniet ik intens als het weer een mooi strak groen tapijtje is. Als het gazon gemaaid is, de heggen strak en de paden schoon zijn, lijkt de tuin altijd weer helemaal fris en perfect onderhouden. Dan mag er best wat onkruid in de borders groeien. Dat valt dan helemaal niet meer op."

1. Border met bomen, struiken en perenboom
2. Moestuin met rondom haag van gevlochten wilgentenen
3. Hortensia-border
4. Rozenprieel
5. Buxus-tuin
6. Achterterras van klinkers
7. Zijterras met klinkers bij de keuken
8. Schaduwborder voor het huis omzoomd door meidoornhaag
9. Voortuin met gras en pruimenbomen
10. Rozenpoortje

Sierartisjok of kardoen (*Cynara cardunculus*).

Kurken houden het bospad begaanbaar.

Romantisch zitje onder de kastanjeboom.

Tuinset van boomstammetjes in het bos.

Een oud wijnvat doet dienst als regenton.

Minigroentetuin in een oud dakraam.

LEUKE VONDSTEN

- Een oud Frans wijnvat is een mooie regenton.
- Wijnliefhebbers opgelet: spaar de kurken voor de bedekking van een drassig bospad.
- Van boomstammen maak je een stoere tuinset.
- Een terracotta potje op z'n kop is een fijne schuilplaats voor insecten.
- Maak in de moestuin grote, overzichtelijke vakken.

De boom in de midden-cirkel van de Buxus-tuin is *Magnolia kobus*.

'Soms heb ik helemaal genoeg van dat moeten. Elke week weer dat gras maaien'

Blikvanger in het prieel is een lamp die Joost vond op een brocantemarkt.

De oude waterpomp betreft water uit de sloot.

GROTE-TUIN-WEINIG-TIJD

Deel de tuin zó in, dat er ook een groot gedeelte is dat relatief weinig onderhoud vraagt. Wij hebben erg gekeken naar onderhoudsvriendelijk. Bij ons is eenderde deel siertuin. De rest is bos en bebouwing, waar we weinig werk aan hebben. Maak kluskeuzes. Je kunt niet alles dagelijks onderhouden. Met strak geknipte hagen, een geschoren gazon en schone paden ziet alles er netjes onderhouden uit. Dan mag er in de borders best wat onkruid staan.

Borders vragen minder onderhoud als je kiest voor vaste elementen waar je niks of weinig aan hoeft te doen, zoals bloeiende groenblijvende struiken, maar ook tuinbeelden, prieeltjes en zitbankjes. In de moestuin hebben we vakken met maar één soort vaste planten, zoals lavendel, rabarber, laurier en kardoen.

tips van Dick en Joost

KIJKJE NEMEN?

Zin om een kijkje te nemen in de tuin van Dick en Joost? Dat kan tijdens de Betuwse Opentuinroute op 29 en 30 mei en op 20 en 21 augustus 2010. De brocantewinkel is dan ook geopend.

Het adres: De Korfstee, Korfgraaf 24, Hellouw, 0418-58 42 32, www.korfstee.nl. Kijk voor meer informatie op www.betuwsetuinroute.nl.

tekst: Trix van der Putten * fotografie: Eric van Lokven

Haan Lodewijk.

Tegen de brocantewinkel klimt *Wisteria sinensis* 'Alba', een wit bloeiende blauwvregen.

De houtopslag is begroeid met wilde wingerd en de geel bloeiende *Clematis tangutica*.

De bloempot is een ideale schuilplaats voor allerlei insecten. Erachter: een vlechthaag van wilgentenen,

Het rozenpoortje is begroeid met klimop en rozen.

Het vogelhuisje hangt in de notenboom.